

Stromovkou do ZOO

Sám název napovídá, co máme dnes v úmyslu. Vycházka nebude kilometrů daleká, ale při jejím absolvování se dozvíme mnoho faktografických údajů. Proto se nebudeme zdržovat nějakým úvodem a MHD se rychle dopravíme na stanici tramvají Výstaviště, kde procházku započneme.

Než však vstoupíme do areálu Výstaviště, povíme si něco málo o Královské oborě, pro niž se od poloviny 19. století vžil lidový název Stromovka. Královská obora byla založena na území Bubenče (Ovence) snad Přemyslem Otakarem II. v roce 1268. Jako královský majetek doznala v průběhu let řady změn. V roce 1536 ji Ferdinand I. dal oběhnat zdí a osadit zvířeti. Z lovné zvěře tu žili mimo jiné srny, daňci, jeleni, zubří, buvoli, kanci, lišky, tetřevi, divoké kachny a podobně. Pro veřejnost byla obora

byl vytvořen základ Výstaviště, jenž byl poté rozšířen při příležitosti konání Národopisné výstavy v roce 1895 a v pozdějších letech při různých výstavách o další objekty.

Jistý čas bylo Výstaviště přejmenováno na Park kultury a oddechu Julia Fučíka. V současnosti má rozlohu 36 ha. Do jeho areálu pronikneme hlavním vchodem. Čestným nádvořím 200 m dlouhým a 70 m širokým zamíříme k ústřední stavbě - Průmyslovému paláci. Cestu nádvoří lemují původně novorenesanční pavilony Umění a Historie. Dnes jsou to na levé straně budova Moderní galerie AVU, na straně pravé budova Lapidária Národního muzea. Obě byly postaveny v roce 1891 na návrh architekta Antonína Wiehla. Lapidarium, novobarokně upravené a rozšířené v roce 1907, ukrývá originální sbírku českého kamenosochařství z 11. - 19. století sestávající z více než dvou tisíc soch a fragmentů. Návštěvní expozice o zhruba čtyřech stech kusech se řadí mezi deset nejvýznamnějších svého druhu v Evropě. V objektu Lapidária je od roku 2002 prezentována unikátní stálá výstava mořských ryb a živočichů - Mořský svět. Secesní ocelová proslavená konstrukce Průmyslového paláce s věžičkou ve výši 51 m a se dvěma křídly, dílo architektů Bedřicha Münzbergera a Františka Prašila, pochází z roku 1891. Zajímavostí je, že obě palácová křídla měla být po skončení Jubilejní zemské výstavy zbořena. O zánik levého křídla se v roce 2008 postaral rozsáhlý požár.

Před Průmyslovým palácem odbočíme vpravo ke sportovní hale, dnes s názvem Tesla aréna. Byla postavena v letech 1960 - 1962 rekonstrukcí Strojirenského pavilónu z roku 1907. Otevřena byla u příležitosti mistrovství světa v krasobruslení 1962, čtyřikrát hostila mistrovství světa v ledním hokeji či v roce 1980 finále tenisového Davis Cupu. Slouží též k pořádání koncertů. Od Tesla arény zahne vlevo a sestoupíme po pár schodech na nižší parter Výstaviště. Vpravo si všimneme novodobé futuristické stavby v podobě

foto: Čornej

Šlechtova restaurace

jehlanu. Je známa jako hudební divadlo Pyramida. Nyní coby scéna pro muzikály Goja Music Hall. Vlevo pod schody jsou umístěny čtyři architektonicky rozporuplné Křížkové pavilóny, které budeme obcházet zadem. O jejich budoucnosti se rozhoduje. Prý by měly být buď odstraněny nebo v nich měla být (možná) instalována Múchova Slovanská epopej. Při jejich obcházení mineme vpravo válcovitou stavbu - divadlo Spirálu. Stejně jako Pyramida i Křížkové pavilóny byla vystavěna v počátku devadesátých let 20. století pro účely Všeobecné československé výstavy v roce 1991.

Na travnaté ploše za pavilóny, v severní části Výstaviště, se každoročně od roku 1963 koná Matějská pouť, přesunutá sem z devíctých ulic. Jistou tradici momentálně získávají i zde pořádané podzimní Václavské poutě. Stálými zařízeními lunaparku jsou ruské kolo, horská dráha a autodrom.

Jakmile dosáhneme konce zadního traktu Křížkových pavilónů, stočíme se vlevo ke schodům vystupujícím na terasu za Průmyslovým palácem. Pod zdobnou terasou je umístěna Křížková světelná fontána. Ta byla velkou atrakcí již na výstavě roku 1891. Její zrekonstruovaná podoba z roku 1991 byla doplněna o ozvučení. Sladění barev světla z 1248 podvodních reflektorů, tónů hudby z 55 elektroakustických zářičů a vodních proudů skoro ze 3000 trysek vytvářejí působivé efekty. Okolní hlediště pojme 6000 diváků. Vpravo vedle schodiště je kruhový objekt z roku 1908 vystavěný podle projektu Jana Kouly speciálně pro panoramatický obraz Bitvy u Lipan od Ludka Maroda z roku 1898. U objektu prodáme brankou v plotě z areálu Výstaviště do Stromovky a dáme se cestou vlevo ke

smyčce historických tramvají a k budově Planetária s kopulí o průměru 23 m. Jen pár planetárií na světě má kopuli většího rozměru. Vnitřek kopule napodobuje nebeskou klenbu, po níž se simulačně pohybují planety a hvězdy. Svoji odbornou i naučně populární činnost zahájilo Planetarium v roce 1960.

Od Planetária vykoučíte cestou ve směru tabulek na Bubeněč a Rudolfovu štolu, mineme dětské hřiště a pak se napojíme na hlavní korzo parku. Na ní, o kus dál vlevo, objevíme nenápadný portál Rudolfovy štoly. Štola vznikla na popud císaře Rudolfa II. v letech 1584-1596, aby přivedla vltavskou vodu do čtyř budovných rybníčků. Začíná na levém břehu Vltavy mezi Čechovým a Štefánkovým mostem pod Letnou. Je ražena v délce 1102 m. Od funkční stoly pokračujeme v daném směru. Vpravo se rozprostírají ony rybníčky a vlevo zřímě bývalý lovecký zámeček, tzv. královskou dvoranu, respektive Šlechtovu restauraci. Lovecký zámeček vznikl v letech 1689-1691. V polovině 19. století byl novogoticky přestavěn a od roku 1882 v něm byla zřízena restaurace, kterou provozovala rodina Šlechtova do roku 1950. Po požárech v letech 1978 a 1980 objekt zchátral a čeká na rekonstrukci.

Od Šlechtovy restaurace se přiblížíme pod Místodržitelský letohrádek vynořující se nad zarostlým svahem. Historie stavby sahá možná až do 13. století, leč první oficiální zpráva o hrádce, z něhož se dochovala věž, je doložena na přelomu 15. a 16. století. Za panování Rudolfa II. byl hrádek renesančně upraven. Současný novogotický vzhled získal v roce 1811 po přestavbě na letní sídlo královských místodržících. Interiéry letohrádku, které užívá archiv a studovna časopisů Národního muzea, jsou veřejnosti nepřístupné. Z pod letohrádku se hlavní okružní parkové korzo stáčí o 90° vpravo k železničnímu viaduktu z let 1846-1849, jenž projektoval Alois Negrelli. Od něj nás parkové ukazatele navedou na Trjú a ZOO, a to tak, že zakrátko podejdeme tunýlkem

železniční trať, která fakticky přerušila kontinuitu obory s Vltavou. Tady zamáváme Stromovce o ploše cca 95 ha na rozloučenou a chůzi přes most nad říčním plavebním kanálem se ocitneme na Císařském ostrově.

Císařský ostrov je s rozlohou 29 ha největším pražským ostrovem. I on byl do vybudování plavebního kanálu v roce 1902 do jisté míry součástí Královské obory. Ostrov protne skrze parkurový areál jezdeckého oddílu a poté po můstku nad sportovním ramenem řeky, který je s peřejemi posledním přírodním korytem Vltavy v Praze, přeběhneme na pravý břeh, kde se ubereme vlevo Povltavskou ulicí mezi tokem řeky a zdí zahrady Trojského zámku. (O Trojském zámku, botanické zahradě, vinici sv. Kláry viz výlet „Přes Zámky na zámek“ z čísla 1/2006 Novin Prahy 16“). Podél zámecké zdi následně vpravo ulicí U Trojského zámku přijdeme k Zoologické zahradě Praha.

ZOO Praha je největší zoologickou zahradou v České republice, zabírá území o velikosti 60 ha, je v ní chováno přes 665 druhů zvířat o celkovém počtu kolem 4500 kusů. Byla otevřena v roce 1931 a od těch časů se psíni mnohými úspěchy. V roce 2007 byla vyhodnocena na 7. místě ve světových tabulkách zoologických zahrad. Provázet vás spletitými cestičkami od klece ke kleci a udílet rady, kam a kudy v ZOO jít, nebude. Ono to prakticky ani nejde. Každý si musí

foto: Čornej

Místodržitelský letohrádek

vybrat sám svoji trasu a klec. Individuální prohlídkou zoologické zahrady výlet končí. Od ZOO k metru „C“ Nádraží Holešovice jezdí bus MHD linky č. 112.

Absolutně lehká procházka, pochopitelně bez započítání vzdáleností v ZOO, měří asi 4,7 km.

Pavel Čornej

foto: Čornej

Průmyslový palác

zpřístupněna v roce 1804 a od té doby je užívána jako park, v němž nalezneme velice rozmanitou skladbu dřevin. Z roku 1888 byla její východní část vytvářena k výstavbě Výstaviště pro Jubilejní zemskou výstavu, která byla uspořádána v roce 1891. Tehdy

ství světa v ledním hokeji či v roce 1980 finále tenisového Davis Cupu. Slouží též k pořádání koncertů. Od Tesla arény zahne vlevo a sestoupíme po pár schodech na nižší parter Výstaviště. Vpravo si všimneme novodobé futuristické stavby v podobě

Ptají se odsouzeného před popravou: „Chcete nám sdělit vaše poslední přání?“ „Ano - chtěl bych si ještě ... (viz tajenka)!“

Křížovku poskytlo Vydavatelství Balzám

Pomůcka:	Antická bohyně úrody	2. DÍL TAJENKY	Součást aromatických olejů	Dávat do kup	SPZ okr. Klatovy	Pres	Šupina odštěpující při kováni	Suchomilná rostlina	Smíchat
Ochmatání				Nok z mletého masa Vak					
Sbírka různých kuriozit						Patříci dravci Utok			
Šlápoty							Svíť 2x snížený tón		
Skořápka plže Mladý rytíř								Rímská šestka Vápencové území	
Chemická značka kryptonu			Sestra otců Ženské jméno						
Africký veletok				Hladit Přijemná					
Část molekuly					Březno Planeta			1. DÍL TAJENKY	Spojka
Město ze Švejkovy anabáze						Set Vůz tažený potahem			
Šprýmař	Cizokrajný dravec Téměř						Severský paroháč Polariz. hranol		
Zkratka pro kus		Vlhkomilná rostlina Edém						Chem. zn. dysprosia Novodobě	
Smyčka			Samice prasete Osobní zájmeno						Mužské jméno
Heslo					Vůkol Chem. zn. india				
Zesměšňovat									
Zámotek						Letokruhy			

Znění tajenky křížovky z minulého čísla: „jako na psa!“

jméno.....tel. spojení.....
 adresa.....
 znění tajenky.....

DĚTSKÝ SVĚT

Kamenný obchod s hračkami, stavebnicemi a modely klasičtých, retro, současných a vojenských automobilů.

Najdete nás na adrese: Pelzlova 1512, Zbraslav.

Těšíme se na Váš!

Výherci z minulého čísla:

Pavla Seidelmannová
 Na Viničkách 1422/49
 Radotín
 Hana Hanová
 Slinková 1029/5
 Radotín
 Hana Jarmarová
 Topasová 945/58
 Radotín

V případě, že se chcete zúčastnit slosování o věcné ceny, zašlete nebo doneste vyluštěné znění tajenky vepsané do ústřížku pod křížovkou. Ústřížek odstříhnete a doručíte na adresu redakce: V. Balého 23, 153 00 Praha-Radotín. Na obálku napište heslo KŘÍŽOVKA, kontaktní adresu nebo telefonní číslo. Do slosování budou zařazeni pouze úspěšní luštitelé tajenky. Výherci si svoji výhru mohou převzít na adrese redakce. Ústřížky s vyluštěným textem budou zařazeny do slosování, pokud dojdou do redakce nejpozději do 2.11.2010.

V dnešním článku se zaměříme na několik tipů, jak pro sebe vybrat ten nevhodnější typ lyží. Je třeba realisticky odhadnout svou lyžařskou úroveň a zamyslet se nad tím, v jakém terénu se budu na lyžích převážně pohybovat a co od lyže očekávám.

Lyže na upravené sjezdovky pro krátký až dlouhý oblouk - slalomky a obračky

Lyže v této kategorii se vyznačují úzkým středem (obvykle kolem 67mm), krojením od 12-20 mm (dle kategorie) a různými výztuhami, které se starají o dostatečnou tuhost. Rychlé přehranění a držení na ledu jsou jejich hlavními silnými stránkami. Jedná se o vyhraněnější kategorii - hbité, ale na lyžaře náročné slalomky a obračky, určené pro zkušenější lyžaře, kteří chtějí lyži, která podrží při delším oblouku.

Univerzální modely do každého terénu

Lyže zařazené do této kategorie jsou určeny jak pro jízdu na upravené sjezdovce, tak na hůře upravené tratě nebo odpolední rozježděnou sjezdovku. Jsou většinou širší v oblasti pod vázáním (nejčastěji 72-78mm), což jim dává lepší stabilitu při jízdě v měkčím terénu. Mezi další vlastnosti patří větší důraz na pružnost lyže a snazší ovladatelnost. Tyto lyže budou zajisté dobře vyhovovat lyžařům, kteří nevyražejí na sjezdovku jako první, ale zato mnohdy zůstávají až do konce dne. V této nejrozšířenější kategorii naleznete široké spektrum lyží, z něhož si vybere jak mírně pokročilý, tak i výborný sportovní lyžař.

Dámské lyže na upravenou sjezdovku

V této kategorii naleznete modely jak pro středně pokročilé, tak i sportovní lyžařky. Od „pánských“ modelů se většinou liší mírně nižší hmotností a měkčí konstrukcí, třebaže to neplatí naprosto stoprocentně. Nejvýznamnější změna oproti „pánským“ modelům je ale v pozici těžiště lyže. U dámských modelů je

těžiště posunuto o 15-20mm dozadu, čímž se lyže stává lépe ovladatelná a snáze zatáčí. Posledním odlišením je jedinečné designové zpracování.

Lyže na freeride/freestyle

Lyže v této kategorii jsou stále vyhledávanější kategorií lyží. Konstrukčně jsou lyže celkově širší, hlavně v oblasti pod vázáním. U freestyleových se širka pohybuje nejčastěji od 80mm do 95mm. U freeridových lyží (od 95mm výše) je velmi oblíbená a nejvíce rozšířená šíře 95mm - 115mm. Konstrukčně jsou lyže poddajnější v průhybu, vyztužené podle kategorie a velmi často se pata i špička od středu zvedá, kvůli lepší ovladatelnosti ve volném terénu.

Lyže ze závodního oddělení

V poslední době se často setkáváme s lyžemi, které splňují parametry FIS (u obračky rádius min. 27m). Jedná se čistě o klasickou dřevěnou sendvičovou konstrukci, zesílenou titanovou výztuhou a prakticky nejlepší nano skluznici, která po správném mazání vykazuje nejlepší skluzné vlastnosti.

Jak dlouhé lyže?

V krátkosti lze říci, že pokud hledáme točivou lyži, měla by nám sahat přibližně k bradě až pod nos, univerzální lyže přibližně do úrovně očí a lyže na dlouhý oblouk až na výšku postavy. Vždy však záleží na schopnostech daného lyžaře, jeho požadavcích a představách. Často řešený rádius je čistě matematickou hodnotou, kterou ovlivníte vybranou délkou a svým stylem jízdy, jak směrem dolů, tak i nahoru.

Dámské lyže na upravenou sjezdovku

Lyžování může být zaměřeno čistě jen na výkon, ale nejdůležitější je mít z lyžování opravdový požitek. Na závěr je třeba říci, že neexistuje špatná lyže, ale pouze špatně vybraná lyže.

Dan Hájek
 Ski a Bike Centrum Radotín

Více informací nejen o typech lyží naleznete na www.skiservis.cz